Leidschendam-Voorburg

Postbus 1005
2260 BA Leidschendam
Telefoon 14 070
@Gemeente_LV
www.lv.nl/contact
www.lv.nl

Datum 27 oktober 2026
Ons kenmerk 4581
Uw brief/kenmerk
Contactpersoon D. Huffels-Gonzalez en V. de Pinth
Telefoon
Bijlagen
Onderwerp Reactie op advies Participatiewet in Balans

Geachte mevrouw Van Waasdijk, geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein Leidschendam-Voorburg,

Dank voor uw advies over de beleidswijzigingen in het kader van de Participatiewet in Balans. Wij waarderen de zorgvuldige wijze waarop u de voorstellen heeft beoordeeld. Ook waarderen wij dat u de gekozen richting ondersteunt. Uw aandachtspunten helpen ons bij de verdere uitwerking en implementatie van de beleidswijzigingen. Hieronder lichten wij dit per aandachtspunt toe.

Duidelijke kaders, transparantie en een zorgvuldige uitvoering
In uw advies benadrukt u het belang van duidelijke kaders, transparantie en een zorgvuldige uitvoering. Wij onderschrijven dit belang. Bij de implementatie van de Participatiewet in Balans werken wij de uitgangspunten en kernbegrippen uit in werkinstructies, de scholing van medewerkers en de communicatie richting inwoners. Daarbij sluiten wij waar mogelijk aan bij bestaand beleid, zoals het Dynamisch Minimabeleid en het Beleidsplan Schuldhulpverlening. Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk om voldoende ruimte te behouden voor maatwerk, zodat consulenten kunnen blijven aansluiten bij de individuele situatie van inwoners.

Maatschappelijke participatie
Ten aanzien van maatschappelijke participatie zijn wij verheugd dat u onze keuze ondersteunt om maatschappelijke participatie een volwaardige plaats te geven naast betaald werk. Wij delen uw opvatting dat participatie verschillende vormen kan aannemen en dat betaald werk niet voor iedere inwoner het enige of directe doel hoeft te zijn. Daarom kijken wij naar wat een inwoner kan, wil en nodig heeft. Daarbij

blijft arbeidsinschakeling het uitgangspunt, maar erkennen wij dat dit niet voor iedere inwoner direct mogelijk is. In die situaties zien wij maatschappelijke participatie als een waardevolle en volwaardige vorm van participatie, waarbij inwoners naar vermogen kunnen meedoen in de samenleving.

Consulenten beschikken over richtlijnen om deze afweging te maken en kunnen waar nodig aanvullende expertise inschakelen. Uit de evaluatie van de participatieconsulenten blijkt dat deze werkwijze positieve resultaten oplevert. De ervaringen bevestigen dat maatschappelijke participatie een waardevolle bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling en zelfredzaamheid van inwoners. Daarmee liepen wij op dit onderdeel al vooruit op de uitgangspunten van de Participatiewet in Balans.

Verder onderschrijven wij het belang dat de uitvoering van de Participatiewet en de Wmo goed op elkaar aansluiten. In de uitvoering werken wij aan verdere samenwerking tussen beide domeinen, zodat ondersteuning goed op elkaar aansluit. Waar sprake is van samenloop tussen de Participatiewet en de Wmo kijkt de gemeente welke ondersteuning nodig is. Dan vindt er waar nodig en mogelijk afstemming plaats tussen de betrokken medewerkers en teams.

Vrijlatingsregelingen
Wij waarderen ook uw positieve reactie op de mogelijkheid om vrijlatingsregelingen te verlengen of opnieuw toe te kennen. De gemeente past inkomensvrijlating al toe wanneer een inwoner aan het werk gaat en dit bijdraagt aan arbeidsinschakeling. Met de Participatiewet in Balans worden de mogelijkheden voor inkomensvrijlating verruimd. Hierdoor ontstaat meer ruimte om inwoners voor een langere periode te ondersteunen bij het zetten van stappen richting werk en financiële zelfstandigheid. Wij werken de toepassing hiervan uit in de werkinstructies. Daarbij vinden wij het belangrijk dat inwoners goed geïnformeerd worden en dat besluiten zorgvuldig worden gemotiveerd.

Beperken administratieve lasten
Wat betreft het beperken van administratieve lasten herkennen wij uw aandachtspunten volledig. Het uitgangspunt dat inwoners gegevens zoveel mogelijk slechts één keer hoeven aan te leveren, past bij de manier waarop wij willen werken. In de uitvoering kijken medewerkers eerst welke gegevens al beschikbaar zijn voordat aanvullende informatie wordt uitgevraagd. Ook besteden wij in werkinstructies aandacht aan een uniforme toepassing van het begrip noodzakelijke bewijsstukken.

Maatregelenbeleid
Ten aanzien van het maatregelenbeleid begrijpen wij uw aandacht voor de rechtszekerheid van inwoners. De keuze om het lokale beleid op dit punt later aan te

passen hangt samen met de landelijke besluitvorming rondom de Wet handhaving sociale zekerheid. Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk om inwoners nu al te laten profiteren van de uitgangspunten van deze wet. Daarom passen wij in de uitvoering reeds de principes van maatwerk, proportionaliteit en individuele beoordeling toe voor zover mogelijk. Zodra de wetgeving definitief is, vertalen wij dit naar de noodzakelijke beleidswijzigingen. Daarnaast blijven wij investeren in de deskundigheid van medewerkers door middel van opleiding, begeleiding en kennisuitwisseling.

Handmatige verrekening van inkomsten uit arbeid
Ook hebben wij kennisgenomen van uw advies over de handmatige verrekening van inkomsten uit arbeid. U geeft aan dat het periodiek aanleveren van loonstroken administratieve lasten met zich mee kan brengen voor inwoners en adviseert om te blijven onderzoeken of automatische verrekening voor bepaalde groepen voordelen kan bieden. Wij begrijpen deze aandachtspunten. Tegelijkertijd laat onze afweging zien dat handmatige verrekening op dit moment beter aansluit bij de situatie van veel inwoners met wisselende inkomsten. Hierdoor kunnen wij inkomsten zorgvuldig en actueel vaststellen en onverwachte correcties achteraf zoveel mogelijk voorkomen. Wij blijven daarbij de ontwikkelingen volgen en onderhouden contact met andere gemeenten en de VNG om ervaringen uit te wisselen.

Bufferbudget
Wij begrijpen tevens uw zorgen over inkomensstabiliteit van inwoners in relatie tot het bufferbudget. Voor 2027 kiezen wij ervoor het bufferbudget niet in te zetten, omdat er op dit moment nog beperkte praktijkervaring beschikbaar is en er nog weinig bekend is over de effectiviteit van dit instrument. Wel blijven wij aandacht houden voor de ondersteuning van inwoners die te maken hebben met wisselende inkomsten of financiële onzekerheid. Daarbij volgen wij de ervaringen van andere gemeenten die met het bufferbudget gaan werken. Deze ervaringen betrekken wij bij de heroverweging van dit instrument in 2028. In dat onderzoek nemen we ook mee hoeveel inwoners met dergelijke inkomensproblemen worden geconfronteerd, en welke andere instrumenten die de Participatiewet biedt en hoe deze zich tot elkaar verhouden.

Monitoring van de uitvoering
Tot slot vraagt u aandacht voor monitoring van de uitvoering van de Participatiewet in Balans. Wij vinden het belangrijk om ervaringen uit de praktijk mee te nemen in de verdere ontwikkeling van onze dienstverlening. Daarbij beschouwen wij de Participatiewet in Balans nadrukkelijk in samenhang met andere ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Denk daarbij aan het Dynamisch Minimabeleid. Bij de evaluatie van het Dynamisch Minimabeleid nemen we de wijzigingen vanuit de Participatiewet in Balans mee. Ook biedt de Sociaal Domein Monitor waardevolle inzichten in de ontwikkelingen van onze doelgroep. Verder zetten we in op structurele

gesprekken met onze ketenpartners in het voorliggend veld om signalen op te halen uit de praktijk, waar we onze uitvoering waar nodig op kunnen aanpassen. Naarmate er meer praktijkervaring wordt opgedaan, kan dit waardevolle inzichten bieden voor het gesprek over de verdere uitvoering van de Participatiewet in Balans.

Samenvattend onderschrijft de gemeente Leidschendam-Voorburg de richting van uw advies. Wij nemen de door u aangedragen aandachtspunten mee bij de verdere uitwerking en implementatie van de Participatiewet in Balans. Wij danken u voor uw betrokkenheid en kijken uit naar de voortzetting van onze samenwerking.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

R.J. den Haan
Secretaris

M.W. Vroom
burgemeester